

Kenmerk	W12.14.0423/III
Datum advies	11 december 2014
Vindplaats	Staatscourant 2014, nr. 37899

Volledige tekst

Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten in verband met het opnemen van een zelfstandige verplichting om zich te onthouden van zeer ernstige misdragingen jegens uitvoerende instanties en hun functionarissen tijdens het verrichten van hun werkzaamheden, met nota van toelichting.

Bij Kabinetsmissive van 19 november 2014, no.2014002218, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten in verband met het opnemen van een zelfstandige verplichting om zich te onthouden van zeer ernstige misdragingen jegens uitvoerende instanties en hun functionarissen tijdens het verrichten van hun werkzaamheden, met nota van toelichting.

De Afdeling advisering van de Raad van State maakt bij het ontwerpbesluit de volgende kanttekeningen.

1. Beleidsruimte van een zelfstandig bestuursorgaan

Op 1 januari 2015 treedt de Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten in werking. Deze wet bepaalt dat personen die een sociale uitkering aanvragen of ontvangen zich moeten onthouden van "zeer ernstige misdragingen" jegens personen en instanties die belast zijn met de uitvoering van de socialezekerheidswetten". (*zie noot 1*) Het ontwerpbesluit bevat uitvoeringsregels bij deze wet voor de werknemers- en volksverzekeringen. Als sanctie op "zeer ernstige misdragingen" stelt het ontwerpbesluit een "weigering van 0 procent tot 100 procent van het uitkeringsbedrag gedurende ten hoogste 3 maanden" vast. Geen maatregel wordt opgelegd als "het niet nakomen van de verplichting de belanghebbende niet in overwegende mate kan worden verweten". (*zie noot 2*)

Wat betreft de proportionaliteit van de maatregel is het, zo stelt de toelichting, aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) of de Sociale verzekeringsbank (SVB) om maatwerk te leveren. De toelichting meldt dat de regering meent dat een verlaging met 100% tot een maximale duur van drie maanden als regel proportioneel is. (*zie noot 3*)

De Afdeling merkt op dat de uitvoering van werknemers- en volksverzekeringen, waaronder het nemen van besluiten over het recht op uitkering, is opgedragen aan twee organisaties - het UWV en de SVB - die de status van een zelfstandig bestuursorgaan hebben. (*zie noot 4*) De Minister heeft ten opzichte van deze organisaties alleen de bevoegdheden die hem uitdrukkelijk, bij of krachtens de wet, zijn toegekend. De discretionaire bevoegdheid van een zelfstandig bestuursorgaan kan alleen worden beperkt bij of krachtens de wet of in een

beleidsregel, die in de Staatscourant wordt bekendgemaakt. (zie noot 5) In dat licht heeft de opmerking in de toelichting geen toegevoegde waarde. Die opmerking zou bovendien verwarring kunnen wekken, omdat de wet zelf bepaalt dat de maatregel wordt afgestemd op de ernst van de gedraging en de mate waarin de werknemer de gedraging verweten kan worden. (zie noot 6)

De Afdeling adviseert de passage over de proportionaliteit van besluiten tot verlaging van uitkeringen in de toelichting te schrappen.

2. De Afdeling verwijst naar de bij dit advies behorende redactionele bijlage.

De Afdeling advisering van de Raad van State geeft U in overweging in dezen een besluit te nemen, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De vice-president van de Raad van State

Redactionele bijlage bij het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State betreffende no.W12.14.0423/III

- In artikel 2, eerste lid, onderdeel e, "een weigering van 0 procent tot 100 procent" wijzigen in: een gehele of gedeeltelijke weigering, aangezien een weigering van 0 procent geen betekenis heeft.

- In artikel 4, onderdeel c, en artikel 7a, "Wajong" telkens vervangen door "Wet Wajong". Voorts in de geldende tekst van artikel 3, onderdeel a, "WAJONG" wijzigen in: Wet Wajong.

Nader rapport (reactie op het advies) van 15 december 2014

Het ontwerp geeft de Afdeling advisering van de Raad van State aanleiding tot het maken van een opmerking over de omgang met de beleidsruimte van een zelfstandig bestuursorgaan. De toelichting vermeldde dat de regering het als regel proportioneel achtte dat een uitkering gedurende drie maanden met 100% verlaagd zou worden, in geval van overtreding van een verplichting als bedoeld in artikel 7a van het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten. Deze opmerking heeft volgens de Afdeling advisering van de Raad van State geen toegevoegde waarde, aangezien de Minister van Sociale Zaken ten opzichte van de uitvoerende instanties – zijnde het UWV en de SVB – de discretionaire bevoegdheid van deze zelfstandige bestuursorganen heeft te eerbiedigen. In het licht van deze opmerking is de toelichting aangepast conform het advies.

De redactionele opmerkingen zijn, voor zover van toepassing, overgenomen.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om enkele redactionele onvolkomenheden te verbeteren.

Ik moge U hierbij het gewijzigde ontwerpbesluit en de gewijzigde nota van toelichting doen toekomen en U verzoeken overeenkomstig dit ontwerp te besluiten.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

(1) Artikelen 9, zesde lid, van de Wet werk en bijstand; 16, derde lid, van de Algemene

Kinderbijslagwet; 36, derde lid, van de Algemene nabestaandenwet; 15, derde lid, van de Algemene Ouderdomswet; 26, eerste lid, onderdeel a, van de Werkloosheidswet; 15, tweede lid, onderdeel f, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen; 13, tweede lid, van de Toeslagenwet; 45, eerste lid, onderdeel r, van de Ziektewet; 28, onderdeel l, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering; 46, eerste lid, onderdeel k, van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen; 27, tweede lid, onderdeel f, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen; 2:7, tweede lid, onderdeel f, en 3:38, eerste lid, onderdeel k, van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten.

(2) Artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten.

(3) Toelichting, algemeen.

(4) Artikel 4 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

(5) Artikel 21 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

(6) Bijvoorbeeld artikel 27, zesde lid, van de Werkloosheidswet.

[Gehele tekst ontwerpregeling met toelichting \(pdf, 195 kB\)](#)